

يَا أَبَاخَالِدٍ إِنَّ أَهْلَ زَمَانٍ غَيَّبَتِيهِ الْقَائِلُونَ بِأَمَانَتِهِ الْمُتَنَظِّطُونَ لَظُهُورِهِ أَفْضَلُ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى ذِكْرُهُ أَغْطَاهُمْ مِنَ الْعُقُولِ وَالْأَفْهَامِ وَالْمَعْرِفَةِ مَا صَارَتْ بِهِ الْغَيْبَةُ عِنْدَهُمْ بِمَنْزِلَةِ الْمَشَاهِدَةِ.

ای اباخالد! مردم زمان او که معتقد به امامت وی می‌باشند و منتظر ظهور او هستند، از مردم تمام زمان‌ها بهترند؛ زیرا خداوند عقل و فهمی به آنها داده که غیبت در نزد آنها حکم مشاهده را دارد!

الزام الناصب فی اثبات الحجة الغائب، ج ۱ص ۲۰۰

آیت‌الله رجبی

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله محمود رجبی در ابتدای نخستین جلسه درس خارج اصول در سال تحصیلی ۴۰۶-۴۰۵ در مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی‏ رحمه الله قم، با اشاره به شهادت حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای‏ رحمه الله، اظهار کرد: سال تحصیلی جدید را در حالی شروع می‌کنیم که از حضور جسمانی مهم‌ترین پشتیبان، راه‌گشا و حامی واقعی حوزه‌های علمیه محروم هستیم؛ شخصیتی که بهتر از هرکس، حوزه علمیه، ظرفیت‌ها و کمبودهایش را شناخته بود و بهتر از هرکس راهنمای حل مشکلات حوزه و روزآمد ساختن آن بود و همچنین پشتیبانی تام و کامل از حوزه علمیه را از سوی این شخصیت بزرگ شاهد بودیم.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه کشور افزود: البته شهادت ایشان یک مصیبت عظمی بود؛ اما برکات وجودی ایشان بعد از شهادت‌شان و در اثر شهادت‌شان، بسیار زیاد و بی‌ظنیر بود و خدا را بر این نعمت‌هایی که در سایه وجود مبارک ایشان در طول عمر

ادامه از صفحه ۱۱

نکته دوم، در رابطه با تبدیل اسناد به موضوعات و مباحث روز، همان است که فرمودید: پاکدست یا رمان یا هر محصولی که بخواهد در این مجموعه‌ها تولید شود. ما با گروه‌های هنری، داستان‌نویسان، هنرمندان و مجموعه‌های بسیار دیگر، حتی نقاشان و شاعران با ملیت‌های مختلف، جلسات متعددی داشتیم.

آغوش مرکز اسناد به روی هنرمندان و کسانی که می‌خواهند محتوایی بر پایه اطلاعات اسناد حوزه و روحانیت تولید کنند، باز است؛ ما این اطلاعات را در اختیارشان قرار می‌دهیم و کمک می‌کنیم که محصولات خوبی تولید شود.

◦ **برای اینکه اصالت یک سند را بسنجید و مطمئن شوید مشکلی ندارد، برنامه مرکز شما چیست؟**

● ما از همان سال‌های اول با کارشناسان و افراد زبده این حوزه ارتباط داشتیم. غیر از تجربیاتی که در طول این سال‌ها خود بنده و همکارانم به دست آورده‌ایم، ارتباطی داریم که می‌شود گفت، روزانه و هفتگی با کارشناسان و متخصصین است. اگر به یافته‌ای می‌رسیم که محل شک و شبهه است، حتماً عرضه می‌کنیم. گروهی از دوستان را داریم که متخصص و زبده‌اند؛ بعضی از آقایان بیش از ۴۰ سال است که در بحث اسناد و مجموعه‌های آرشیوی فعالیت دارند و این اسناد قاعدتاً به آن‌ها عرضه می‌شود؛ حتی گروهی برای بحث خرید اسناد داریم؛ بخش مختصری از اسناد ما از طریق خرید از بعضی مجموعه‌داران، کتاب‌فروشی‌ها یا افرادی که مایل‌اند اسنادشان را عرضه کنند، تهیه می‌شود. یقیناً زمانی که این اسناد خریداری می‌شود، به رؤیت چهار نفر از کارشناسان می‌رسد و وقتی اصالت آن‌ها تأیید شد، اقدام به خرید می‌کنیم.

◦ **در صحبت‌ها اشاره‌ای به حمایت آیت‌الله اعرافی به‌منظور راه‌اندازی موزه مرتبط داشتید و حتی ایشان هدایای نفیسی هم به موزه اهدا کردند.دراین خصوص توضیحاتی بفرمایید.**

● در سال ۱۴۰۱، برای آیت‌الله اعرافی گزارشی از مرکز و برنامه‌ریزی‌های مربوط به آن داشتیم. ایشان گفتند که شما موزه روحانیت را هم راه بیندازید. بنده هم جسارت کردم و خدمت‌شان عرض کردم که فضای کاری آرشیو و موزه متفاوت است؛ آرشیو بیشتر محتوامحور است و موزه بیشتر شیء‌محور است و این امکان باید ایجاد شود. با بحث نمایشگاهی همسویی‌هایی داریم؛ ولی اینکه بخواهیم مرکز را به سمت اشیاء ببریم،

شریفشان و پس از شهادت‌شان نصیب مردم ما و نظام ما شد، شکرگزاریم.

اقتدار نظام اسلامی

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی‏ رحمه الله با اشاره به اقتدار نظام اسلامی تصریح کرد: امروز به‌برکت این وجود مبارک، بزرگ‌ترین دشمنان ما که در جهان یک‌تازی می‌کردند، یعنی صهیونیست‌ها و رژیم منحوس آمریکا، در موضع ضعف بی‌ظنیر در طول تاریخ عمر کثیفشان قرار دارند و نظام جمهوری اسلامی در بالاترین‌موضع اقتدار است و ابرقدرت واقعی جهان امروز، این نظام مقدس است؛ این نعمت بسیار بزرگی است.

مردم وفاداری خود را نشان دادند

عضو هیئت‌رئیشه مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: هم اقتدار نظام‌مان، هم مردم وفادار، ولایت‌مدار، صبور، حاضر در صحنه و بصیر به‌تمام‌معنا که بیش از دویست شب آمدند در میدان‌ها و وفاداری خودشان را به ولایت، نظام و کشور خود نشان دادند، این حضور با‌اتحاد، مقدس است؛ اتحادی که هیچ شائبه دنیایی در آن نیست و همه برای خدا و برای دفاع از نظام آمدند. این نعمت‌های بزرگ و ده‌ها مورد دیگر از این نعمت‌ها، همه معجزاتی است که به‌برکت خون رهبر شهید ما برای ما حاصل شد.

برکات وجودی حضرت آیت‌الله

سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه کشور، با اشاره به برکات وجودی حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای اظهار کرد: یکی از برکات رهبر شهیدمان هم، وجود خلف صالح ایشان

گنجینه‌ای در فیضیه

ماجرای کشف ۷۰ هزار برگ سند از بزرگان و مشاهیر حوزه

گفت‌وگو با مدیر مرکز اسناد حوزه و روحانیت

عرصه‌های مختلف سیاسی و اجتماعی، فرهنگی موضع‌گیری‌ها و بیانیه‌ها دارد، مرکز برنامه‌ای در این خصوص دارد؟

● نکته مهمی را اشاره کردید. تولیدات سازمان حوزه فراوان است؛ بیانیه‌ها، اعلامیه‌ها، گزارش‌ها و هر آنچه در نهاد حوزه و مجموعه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مراکز وابسته به آن تولید می‌شود، قاعدتاً برای سال‌های آتی منبع اطلاعاتی ارزشمندی است. یکی از اهتمام‌های جدی اخیر

ما این است که شوراهای اسناد ایجاد شود و این مهم در بین مراکز دیگر همسوزین رونق بگیرد.
بله، ما در برنامه پنج‌ساله آینده‌مان، یکی از محورهای جدی‌ای که به آن پرداختیم، بحث اسناد سازمانی مرکز مدیریت و مراکز وابسته است. غیر از آن مأموریت‌هایی که نسبت به نهاد روحانیت و حوزه داریم، مأموریت‌هایی هم نسبت به سازمان حوزه داریم؛ چون الان مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، سال‌هاست به‌صورت مرکز‌محور در بحث آموزش و پژوهش و تبلیغ حوزه‌های علمیه فعالیت می‌کند. قاعدتاً تولیدات، محصولات و حتی اسنادی که به مرکز مدیریت واصل شده، به اعتقاد ما ارزشمند است؛ تمامی اطلاعاتیه‌ها، بیانیه‌ها، موضع‌گیری‌ها، گزارشات جلسات و مصوبات مرکز

سخن بزرگان

شهیدامام خامنه‌ای رحمه الله

ما آن‌گاه می‌توانیم حقیقتاً «منتظر» به حساب بیاییم که زمینه را آماده کنیم؛ برای ظهور مهدی موعود (ارواحنافته)، زمینه باید آماده بشود و آن، عبارت است از عمل به احکام اسلامی و حاکمیت قرآن و اسلام. اولین قدم برای حاکمیت اسلام و نزدیک‌شدن ملت‌های مسلمان به عهد ظهور مهدی موعود (ارواحنافته وعجّل‌الله‌فرجه)، به‌وسیله ملت ایران برداشته شده است و آن، ایجاد حاکمیت قرآن است.

بیانات در دیدار مردم قم۱۳۷۰/۱۱/۳۰

حضور مردم تا زمانی که رهبر عزیزمان لازم بدانند تداوم یابد

است که در سخت‌ترین شرایط خداوند این وجود مبارک را نصیب ملت و نظام ما فرمود و نظام را با همان اقتدار، با همان صلابت و با همان رهنمودهای حکیمانه، به‌رغم عدم حضورشان در ملاًعام، با پیام‌های‌شان این چنین دارند جامعه را هدایت می‌کنند و همان مسیر را ادامه می‌دهند. این هم نعمت بسیار بزرگی است و خدا را بر آن شاکریم و از خدا می‌خواهیم که تا ظهور حضرت بقیة‌الله عجل‌الله‌فرجه سایه این خلف صالح رهبر شهید رحمه الله را بر سر ما با عزت و اقتدار باقی نگه دارد.

تمام آمران و عاملان شهادت امام شهید مهدورالدم‌اند

آیت‌الله رجبی در بخش پایانی سخنان خود، با اشاره به ضرورت خون‌خواهی رهبر شهید، تأکید کرد: همه کسانی که در این جنایت فجیع و این مصیبت بزرگ نقش داشتند، مهدورالدم هستند و خون‌خواهی امام شهید رحمه الله خواست همه ملت ماست؛ بلکه خواست همه مسلمانان، حسب وظیفه شرعی‌شان و همه آزادی‌خواهان جهان است. این نغمه‌هایی که گاهی برخی سر می‌دهند که مخالف با این نگاه است، قطعاً برخلاف موازین دینی، موازین عقلی و بین‌المللی و هم برخلاف مصالح نظام، کشور و ملت ماست. ما تا آخرین فردی که در این مصیبت بزرگ و شهادت رهبرمان نقش داشتند و زنده هستند، وظیفه داریم هرکسی می‌تواند در هر جای جهان این‌ها را به سزای اعمال‌شان برساند.

حضور مردم تا زمانی که رهبر عزیزمان لازم بدانند تداوم یابد

رئیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی‏ رحمه الله در پایان تأکید کرد: باید این اتحاد مقدس و حضور شبانه‌روزی هم تا زمانی که رهبر عزیزمان لازم بدانند، پررورتر شود و تداوم پیدا کند.

مدیریت، همه حاوی اطلاعات اسنادی و آرشیوی مهمی است که قاعدتاً هم برای مسیریابی مدیران در آینده و هم برای تبیین تلاش‌های حوزویان و حوزه‌های علمیه و مرکز مدیریت نیاز است. تلاش کرده‌ایم این بخش را هم در مجموعه مرکز مدیریت در قم و هم در استان‌ها فعال کنیم و به‌گمانم خیز بعدی مرکز اسناد حوزه، بحث ساماندهی و آرشیو چه فیزیکی و چه دیجیتالی اسناد سازمانی حوزوی است.

تحقق این اهداف نیازمند تکمیل ساختار سازمانی، تأمین نیروی انسانی متخصص، منابع مالی پایدار و متناسب با مأموریت‌ها و توسعه زیرساخت‌های فیزیکی و دیجیتال است. همچنین همکاری معاونت‌ها، مراکز ستادی، مدیریت‌های استانی و سایر مجموعه‌های حوزوی برای شکل‌گیری شبکه اسنادی ضروری است.

◦ **در همین زمینه، با چند کتابخانه و مرکز اسناد در ارتباط هستید؟**

● ما با عمده مجموعه کتابخانه‌ها ارتباط داریم؛ از جمله مجموعه کتابخانه‌های تخصصی استان که تحت عنوان «مکتا» فعالیت می‌کنند و بنده هم به‌عنوان عضو شورای سیاست‌گذاری آنجا فعالیت دارم و هم به‌عنوان مسئول کمیته اسناد و مدارک این مجموعه نقش آفرینی می‌کنم. در این مجموعه با مدیران کتابخانه‌ها و مراکز اسنادی و آرشیوی ارتباطاتی داریم. در سطح ملی هم این ارتباطات برقرار است و با مراکز مهمی مانند معاونت آرشیو ملی، مرکز اسناد انقلاب، مراکز اسنادی دفاع مقدس و سایر مجموعه آرشیوی مهم این ارتباطات را داریم.

◦ **در رابطه با مراجعه حضوری چه برنامه‌ای دارید؟**

● چون مرکز اسناد حوزه در ساختمان کتابخانه مدرسه فیضیه مستقر است، برنامه فعالیت ما همان ساعت کاری کتابخانه است: از صبح ساعت ۸ شروع می‌شود و تا ساعت ۱۸ ادامه دارد و معمولاً دوستان ما پذیرای مراجعین هستند.
از دو طریق هم ارتباط مجازی داریم؛ یک کانال ارتباطی ایتا MarkazAsnad-Hawzah که اطلاعات مربوط به برنامه‌ها، دیدارها و بازدیدهایی از مرکز را منعکس می‌کنیم و وب‌سایت asnad.ismc.ir که چند سالی است راه‌اندازی شده است. امیدواریم از این طریق پاسخگوی نیاز مجموعه پژوهشی و مراکز علمی باشیم.
◦ **اگر نکته پایانی هست، بفرمایید.**

● ما چند طرحی را پیگیری کرده‌ایم در مجموعه مرکز اسناد که نسبت به حوزه‌های علمیه

افق حوزه

- سال بیست و پنجم
- شماره ۸۹۹
- دوشنبه ۲۰ مهر ۱۴۰۵
- ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

 صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
 مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضاستمی
 سردبیر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه
 تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ • شماره: ۰۵۳۳-۳۲۹۰
 صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
 نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵
 پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
 پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
 کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم (۴۱)

عطریار

نوای هجران

غلامرضا سازگار

باز هم ای صبح جمعه آمدی مولا نیامد صبح آمد، ظهر شد، مغرب رسید، آقا نیامد شب شد و خورشیدکنعان ولایت را ندیدیم کور شد از گریه چشمم، یوسف زهرا علیها السلام نیامد دشمنان با خنده می‌پرستند پس آقای‌تان کو؟ دوستان با گریه می‌گویند آمد یا نیامد؟ ما بدون او غریب و او میان ماست تنها آن امام قرن‌ها مثل علی تنها نیامد عمر ما با ناله یابن‌الحسن طی شد دریا! منجی ما صاحب ما رهنمای ما نیامد شیر حق خانه‌نشین، فرزند او در کوه و صحرا قامت زهرا علیها السلام دو تا شد حجت یکتا نیامد شاید او هم مثل جدّش سر میان چاه برده پس چرا از چاه هم، آوای آن مولا نیامد؟ دیده‌ام از اشک لبریز و دلم دریایی از خون رقتم از دست و ز مولایم صدای پا نیامد فتنه فرعون عالم‌گیر شد ای اهل عالم! کو عصا چون شد بدیضا چرا موسی نیامد؟ سال‌ها و ماه‌ها و هفته‌ها بگذشت میثم جمعه‌ها رفتند و آن مهر جهان‌آرا نیامد

یادداشت

تجربه‌ها(۱۰)تبلیغ مؤثراستاد جواد محدثی

در تبلیغ مؤثر، عنصر زمان، مکان و شیوه مهم است. اینکه چه باید گفت؟ و چگونه باید گفت؟ و با که باید گفت؟ و چقدر باید گفت؟ در همین عرصه قابل توجه است.

می‌توان عناصر زیر را در تبلیغ مؤثر، مؤثر دانست:

- معلومات خوب و محتوای عالی؛
- شیوه‌های مؤثر در عرضه و ارائه؛
- داشتن مخاطب و جذب افراد پای صحبت و برنامه؛
- عناصر تأثیرگذار در خود مبلغ و خصلت‌های فردی؛
- انتخاب موضوع مناسب با زمان و مخاطب و توجه به جوانان؛
- معرفی الگوهای عملی و نمونه‌های اثرگذار پرمخاطب؛
- رعایت ظرفیت و حوصله مخاطبان و پرهیز از اطاله کلام؛
- طرح مباحث اثباتی، نه فقط نهی و تحذیر و بیان ممنوع‌ها؛
- برخورد مؤدبانه و متین، پرهیز از لحن توهین‌آمیز؛
- ایجاد ایمان و باور مذهبی، نه فقط طرح معلومات مذهبی؛
- استفاده بیشتر و البته هنرمندانه از آیات و روایات؛
- پرهیز از جناح‌گرایی و تبلیغ از جریان خاص که گروهی از مخاطبان را می‌رماند؛
- بیان آنچه مردم به آن نیاز دارند، نه فقط آنچه ما می‌دانیم؛
- دوری از طرح موضوعات شبهه‌انگیز و غیرضروری.

شهرستان‌ها حساسیت ویژه‌ای ایجاد کنیم؛ هم از باب منابع کهن‌شان و هم از بحث مجموعه اسناد و مدارکی که در این مجموعه‌ها نگهداری می‌شود. معمولاً وضعیت خوب و مناسبی ندارند و بعضی از این اسناد از بین رفته‌اند؛ ما گزارش‌هایی از بعضی مدارس و مجموعه‌ها داریم. اگر بتوانیم در پنج‌سال آینده مسیری ایجاد کنیم که شهرستان‌ها و مراکز استان‌ها را فعال و نسبت به بحث آرشیو، گردآوری و ارزشمندی اسناد حوزه و روحانیت حساس کنیم، خیلی از سفرهای ما نتیجه و اثر خارجی‌اش همین می‌شود که مدیران و دست‌اندرکاران اسناد متوجه می‌شوند این کاغذها و اوراقی که از سال‌های گذشته در این حوزه‌ها هست، چقدر می‌تواند ارزش علمی و تاریخی برای حوزه علمیه داشته باشد.

جهت‌گیری اصلی مرکز در دوره جدید، حرکت از «صیانت و نگهداری اسناد» به «مدیریت حافظه تاریخی و سرمایه مستند حوزه» است؛ به‌گونه‌ای که مرکز اسناد حوزه و روحانیت در افق پیش‌رو، به مرجع ملی میراث مستند حوزه‌های علمیه و روحانیت و کانونی برای معرفی مستند هویت و تاریخ حوزه تبدیل شود.